

رشد دنباله‌ای همزمان با دگرشکلی طی دگرگونی مجاورتی ناحیه‌ای فشار کم – دمای بالای منطقه قنداب، فریمان، شمال شرقی ایران

سید مسعود همام^{*}، فرشته رنجبر مقدم

گروه زمین‌شناسی، دانشکده علوم، دانشگاه فردوسی مشهد

(دریافت مقاله: ۹۶/۸/۱، نسخه نهایی: ۹۶/۱۱/۱۸)

چکیده: در این پژوهش، ویژگی‌های ریزاساختاری سنگ‌های مجموعه دگرگونی قنداب به عنوان یکی از مهم‌ترین دگرگونی‌های مجاورتی ناحیه‌ای فشار کم – دمای بالای مطالعه شده در ایران بررسی شده است. شواهد باقی معرف رشد دنباله‌ای کانی‌ها با افزایش درجه دگرگونی و در طول گسترش چین‌خوردگی - برگوارگی است. ترتیب رشد دنباله‌ای کانی‌ها به صورت کوردیوریت، آندالوزیت، گارنیت و سیلیمانیت پیشنهاد شده است. برگوارگی اولیه (S_1) عموماً به صورت الگوی میانبارها در شکفته بلورهای کوردیوریت حفظ گردیده است. با این وجود، رشد شکفته بلورهای آندالوزیت و گارنیت همزمان با دگرشکلی و طی گسترش برگوارگی کنگرهای (S_2) صورت گرفته است. بر اساس شواهد باقی گسترش سیلیمانیت در مراحل نهایی دگرگونی و دگرشکلی صورت گرفته است.

واژه‌های کلیدی: مجموعه قنداب؛ رشد دنباله‌ای؛ برگوارگی؛ دگرشکلی.

با دگرشکلی بررسی می‌شود.

موقعیت زمین‌شناسی

مجموعه دگرگونی قنداب در ۱۱۰ کیلومتری جنوب شرق مشهد و ۴۰ کیلومتری جنوب شرق فریمان به مختصات $35^{\circ}24' \text{ تا } 35^{\circ}28'$ شرقی و $50^{\circ}07' \text{ تا } 50^{\circ}10'$ شمالی قرار دارد. بررسی زمین‌شناسی این منطقه موضوع چندین پژوهش بوده است [۷-۴]. از نظر تقسیمات زمین‌شناسی و ساختاری، اختلاف نظرهای بسیاری در مورد جایگاه منطقه مورد بررسی در پهنه‌های زمین‌شناسی وجود دارد. افتخار نژاد [۸] و آقا نباتی [۹] منطقه مورد بررسی را جزو ایران مرکزی در نظر گرفتند، اگرچه به عقیده علوی و همکاران [۱۰] این منطقه در پهنه سیزوار- نائین قرار دارد.

نخستین کار منتشر شده از مجموعه قنداب [۴] در قالب تهیه نقشه زمین‌شناسی $1:100000$ کاریز نو بوده است. بر اساس پژوهش گرمونت و همکاران [۴]، مجموعه دگرگونی –

مقدمه

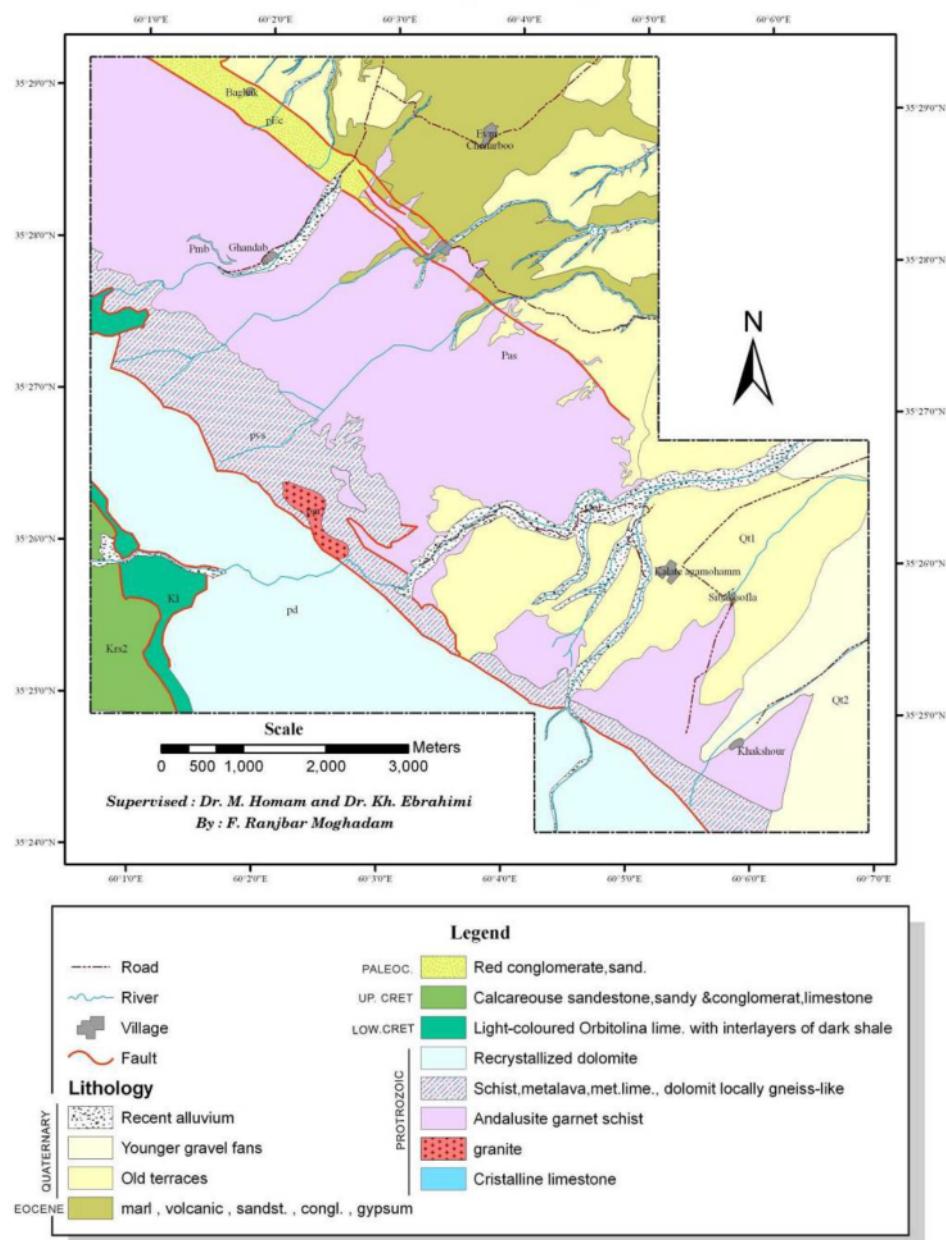
یک سنگ طی دگرگونی پیشرونده ممکن است دستخوش رشتاهی از تغییرات کانی‌شناسی شود که این تغییرات پاسخی به شرایط دگرگونی محسوب می‌گردد [۱]. تنوع مکانی در شرایط دگرگونی اغلب منجر به گسترش کانی‌های دگرگونی ویژه در یک منطقه مشخص می‌شود. در حقیقت چنین گسترشی معرف دنباله‌ای از رشد کانی‌ها با افزایش درجه دگرگونی است. رشد دنباله‌ای کانی‌های دگرگونی در فهم فرایندهای دگرگونی بویژه در مورد ارتباط آن با دگرشکلی اهمیت بسیار دارد [۲]. متأسفانه را می‌توان به جرات کاربردی‌ترین سنگ‌های دگرگونی جهت بررسی دنباله‌ای گوناگون مجموعه‌های کانیایی بر اساس شرایط دما و فشار آنها در نظر گرفت [۳]. در سنگ‌های پیلیتی ناحیه قنداب یک توزیع به نسبت آشکار از شکفته بلورهای کوردیوریت، آندالوزیت، گارنیت و سیلیمانیت وجود دارد. در این مقاله، شواهد ریزاساختاری برای رشد دنباله‌ای بین این کانی‌ها و ارتباط آنها

*نویسنده مسئول، تلفن: ۰۵۱-۳۸۸۰۵۴۸۰۰، نامبر: ۰۵۱-۳۸۷۹۶۴۱۶، پست الکترونیکی: homam@um.ac.ir

مجموعه، لایه‌هایی با پراکندگی نامنظم از کوارتزیت، آهک‌های به شدت باز تبلور یافته و ماسه سنگ‌های رس دار دگرگون شده در بردارنده بیوتیت، مسکویت، فیبرولیت و گارنت قرار دارند. هم چنین رگه‌های پگماتیتی و کوارتزی این مجموعه دگرگونی را قطع می‌کنند. یک مجموعه آتشفشاری - رسوبی مشکل از کربنات‌های بازتبلور یافته، سنگ‌های آتشفشاری دگرگون شده اسیدی و بازی و گرانیت، موسوم به مجموعه سیبک در جنوب، به صورت گسله در همسایگی مجموعه دگرگونی بالا قرار دارد.

آذرین پیشین زیستی جنوب فریمان به شکل یک کمربند باریک با روند شمال غربی - جنوب شرقی دیده می‌شود. به عقیده آنها پیچیده‌ترین بخش این مجموعه دگرگون شده در گوشه‌ی شمال غربی نقشه‌ی کاریزنو دیده می‌شود (شکل ۱) که شامل مجموعه‌ای از میکاشیست‌های شامل آندالوزیت، سیلیمانیت، کوردیریت و گارنت است؛ در آنها بلورهای درشت آندالوزیت و در برخی موارد گارنت به صورت شکفته بلور در نمونه دستی به خوبی نمایان هستند. در این

Geological map

شکل ۱ نقشه زمین شناسی مجموعه دگرگونی قناداب [۷]

سطح سنگ قابل شناسایی هستند. در مواردی بلورهای گارنت و سیلیمانیت نیز در نمونه‌های دستی مشخص هستند. براساس بررسی‌های سنگ‌شناسی سه مجموعه کانیایی مختلف از سمت جنوب شرقی به شمال غربی شناسایی شده‌اند که عبارتند از:

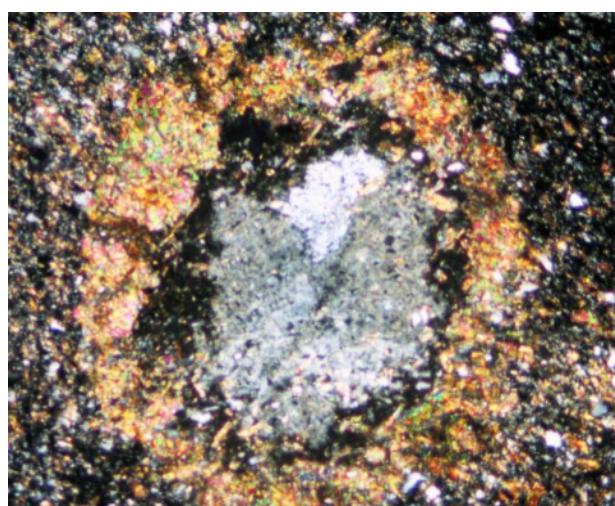
(۱) کوارتز + پلاژیوکلاز + بیوتیت + مسکویت + آندالوزیت + کوردیوریت \pm گارنت، (۲) کوارتز + پلاژیوکلاز + بیوتیت + مسکویت + آندالوزیت + فیبرولیت \pm کوردیوریت \pm گارنت، (۳) کوارتز + پلاژیوکلاز + بیوتیت + فیبرولیت + سیلیمانیت \pm مسکویت \pm پتاسیم فلدسپار \pm کوردیوریت دمای بالا \pm گارنت بررسی دقیق روابط بافتی شکفته‌بلور و پویی کیلوبلاست‌های کانی‌های شاخص معرف رشد دنباله‌ای آنها طی دگرگونی پیشرونده و گسترش برگوارگی و برگوارگی کنگره‌ای است. دنباله رشد کانی‌ها به شکل کوردیوریت، آندالوزیت، گارنت و سرانجام سیلیمانیت در نظر گرفته شده است.

شکفته‌بلورهای کوردیوریت در یک زمینه غنی از کوارتز، مسکویت و بیوتیت تشکیل شده‌اند. کوردیوریت به طور گستردگی در مواردی به صورت کامل توسط اگرگات‌های غنی از میکا شامل میکای سفید، بیوتیت و کلریت جایگزین شده است و در مواردی منطقه‌بندی قطاعی در کوردیوریت همچنان قابل تشخیص است (شکل ۲). بسیاری از شکفته‌بلورهای کوردیوریت دارای هسته‌هایی احاطه شده با مجموعه‌های غنی از میکا هستند که در برخی موارد این هسته‌ها از نظر نوری همسان‌گرد بوده و نشان‌دهنده جایگزینی آن‌ها به وسیله ذرات بسیار ریز کلریت (پینیت) هستند (شکل ۳).

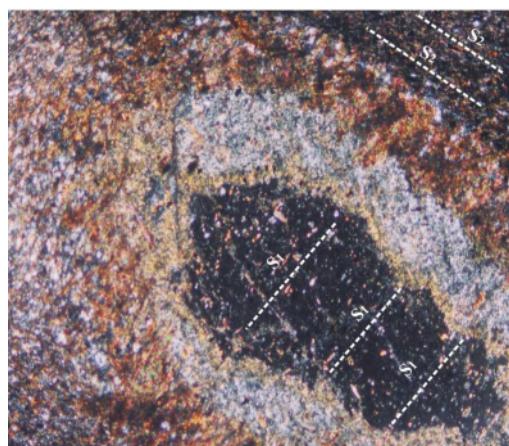
مجموعه سنگ‌های اذرین درونی شامل گابرو و گرانیت به شکل یک نوار طویل با عرض حدود ۵۰۰ متر و طول تقریبی ۱۵ کیلومتر با روند شمال غربی - جنوب شرقی دنبال می‌شوند (شکل ۱). سنگ‌های آذرین درونی بیشتر بافت‌های گنیسی، بلاستو میلونیتی را نشان می‌دهند و ترکیب آنها گسترهای از گرانیت تا کوارتز دیوریت را شامل می‌شوند. از بررسی ویژگی‌های زمین‌شیمیایی گرانیت‌ها [۷] پیشنهاد شد که این گرانیت‌ها پر آلومین و وابسته به سری S هستند. مجموعه سیلک به صورت گسله در مجاورت دولومیت‌های دگرگون شده و بازتابلو ریافته قرار دارد. این دولومیت‌های تیره رتگ و بازتابلو یافته از نظر سنگ‌شناسی شبه دولومیت‌های سلطانیه هستند و با توجه به نقشه ۱/۱۰۰۰۰ چهارگوش کاریزنو بر سازندهای کرتاسه رانده شده‌اند. توالی توصیف شده توسط سیستم گسلی با روند شمال غرب - جنوب شرق قطع شده است. این سیستم گسلی مجموعه آتشفسانی - رسویی و آندالوزیت شیسته‌ها را از واحد دولومیت‌های رورانده جدا می‌کند. مجموعه مورد بررسی در شمال به صورت گسلی مجاور مجموعه‌ای متخلک از ماسه سنگ‌های توفی ماسه‌سنگی تیره، سنگ‌گچ، مارن، جوش‌سنگ و سنگ‌های آتشفسانی کرتاسه قرار گرفته است که خود توسط رسویات پالتو - پلیئستوسن و سرانجام آبرفت‌های کواترنر پوشیده شده‌اند (شکل ۱).

سنگ‌شناسی متاپلیت‌ها

سنگ‌های متاپلیتی ناحیه قنداب به صورت شیسته‌ای تیره-رنگ با برگوارگی و برگوارگی کنگره‌ای قوی دیده می‌شوند. شکفته‌بلورهای بزرگ آندالوزیت به قطر (۵ تا ۱۰ میلیمتر) در

شکل ۲ بقایای کوردیوریت (Crd) که توسط مجموعه‌های غنی از میکا در حال جایگزینی است. به منطقه‌بندی قطاعی در بلور کوردیوریت توجه نمایید. عرض عکس برابر با ۳.۵ میلیمتر می‌باشد.

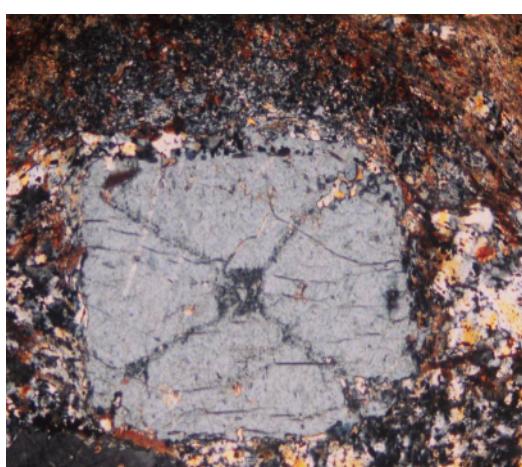
شکل ۳ بقایای کوردیوریت (Crd) که توسط مجموعه‌های غنی از میکا در حال جایگزینی است. مرکز بلور به وسیله ذرات بسیار ریز کلریت (پینیت) جایگزین شده است و از نظر نوری ویژگی همسانگردی نشان می‌دهد. به جهت برگوارگی در داخل بلور S1 و زمینه سنگ S2 دقت نمایید. عرض عکس برابر با ۲/۸ میلیمتر است.

بلورهای نیمه شکل دار تا بی‌شکل دیده می‌شود. این نوع آندالوزیت‌ها بیشتر در راستای برگوارگی است و میانبارهای موجود در آنها به خوبی کنگره‌ها را نشان می‌دهند. میزان چین خوردگی در کنگره‌های زمینه سنگ در مقایسه با روند میانبارها در بلور آندالوزیت شدیدتر است و کنگره - برگواره در اطراف بلورهای آندالوزیت چرخش نشان می‌دهد (شکل ۵). شکفته-بلورهای گارنت به صورت بلورهای شکل دار تا نیمه شکل دار هم در زمینه سنگ و هم در مجموعه‌های میکایی پس از کوردیوریت دیده می‌شوند.

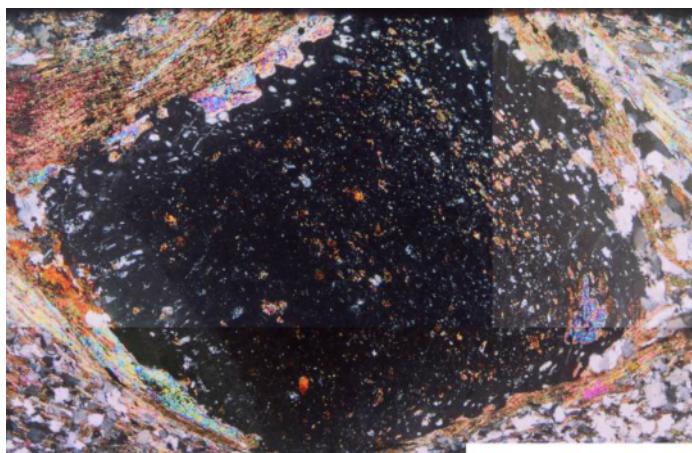
سنگ‌های با درجه دگرگونی بالا در مجموعه دگرگونی قنداب به شکل سنگ‌های قوهای تیره هورنفلسی شامل بیوتیت، کوردیوریت و سیلیمانیت که برخی در نمونه دستی قابل شناسایی هستند دیده می‌شوند. شواهد بافتی به خوبی معرف یک بازسازی بافتی از درجات پایین‌تر به سنگ‌های غنی از سیلیمانیت است.

در بسیاری از موارد شکفته‌بلورهای کوردیوریت که توسط اگرگات‌های غنی از میکا به طور کامل جایگزین شده‌اند بشدت کنگره‌دار شده‌اند. بر اساس شواهد ریزساختاری، بلورهای بیوتیت طی دگرگونی پیشرونده و در نتیجه واکنش زیر جایگزین کوردیوریت شده‌اند
کوردیوریت + مسکویت → بیوتیت + آندالوزیت + کوارتز
اگرچه حضور کلریت در این مجموعه‌ها به ویژه در مرکز کوردیوریت‌های جایگزین شده به احتمال بسیار نتیجه دگرگونی پیشرونده هستند.

بلورهای آندالوزیت ویژگی‌های متفاوتی را در سنگ‌های غنی و فقیر از گرافیت نشان می‌دهند. در سنگ‌های غنی از گرافیت آندالوزیت‌ها به صورت خودشکفت دیده می‌شوند و بیشتر پدیده منطقه‌بندی قطاعی و جابجایی در کانی‌های زمینه را نشان می‌دهند (شکل ۴). در حالی که در نمونه‌های فقیر از گرافیت، آندالوزیت یک بافت غربالی را نشان می‌دهد و به شکل

شکل ۴ منطقه‌بندی قطاعی و جابجایی کانی‌های زمینه در یک بلور آندالوزیت (And). عرض عکس برابر با ۵/۵ میلیمتر است.

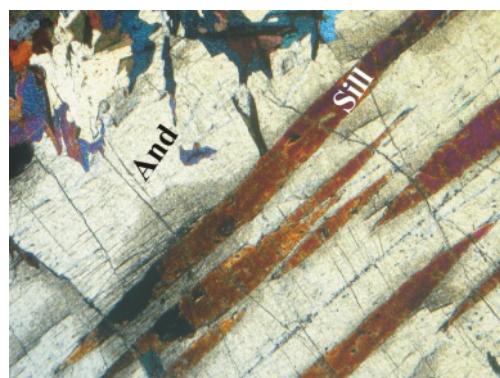
شکل ۵ چرخش برگوارگی در اطراف بلور آندالوزیت (And). به جهت و الگوی میانبارها در بلور و زمینه سنگ توجه کنید. عرض عکس برابر با ۶ میلیمتر است.

شکلی آندالوزیت توسط سیلیمانیت در سنگ‌های با بالاترین درجه دگرگونی در منطقه مورد بررسی قابل شناسایی هستند (شکل ۷). کوردیوریت در سنگ‌های سیلیمانیت‌دار درجه بالا به شکل بلورهای بی شکل با قطر ۳ تا ۵ میلیمتر با میانبارهایی از فیبرولیت در زمینه سنگ دیده می‌شوند.

سیلیمانیت به شکل بلورهای منشوری طویل در زمینه سنگ (شکل ۶) و به شکل بلورهای درشت که همرشدی سیمپلکتیت با کوارتز را نشان می‌دهند دیده می‌شوند. در مواردی نیز بلورهای سیلیمانیت نتیجه درشت‌شدگی بلورهای فیبرولیت موجود در زمینه سنگ هستند. جایگزینی تغییر

شکل ۶ بلورهای منشوری طویل سیلیمانیت (sill) تشکیل شده در زمینه سنگ. عرض عکس برابر با ۳/۵ میلیمتر است.

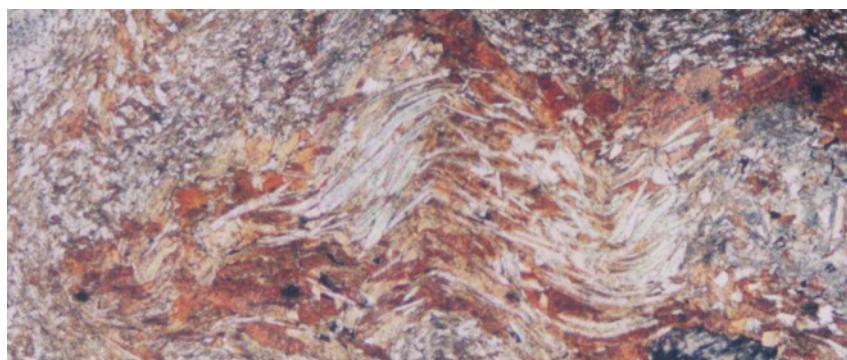
شکل ۷ جایگزینی تغییر شکلی آندالوزیت (And) توسط بلورهای منشوری طویل سیلیمانیت (sill). عرض عکس برابر با ۲/۲ میلیمتر است.

است. از آنجاکه انباشته‌های میکایی پس از کوردیوریت بشدت دچار چین خوردگی شده‌اند (شکل ۸) شاید بتوان نتیجه گرفت که جایگزینی کوردیوریت توسط این مجموعه میکایی در مراحل اولیه توسعه S_2 صورت گرفته باشد.

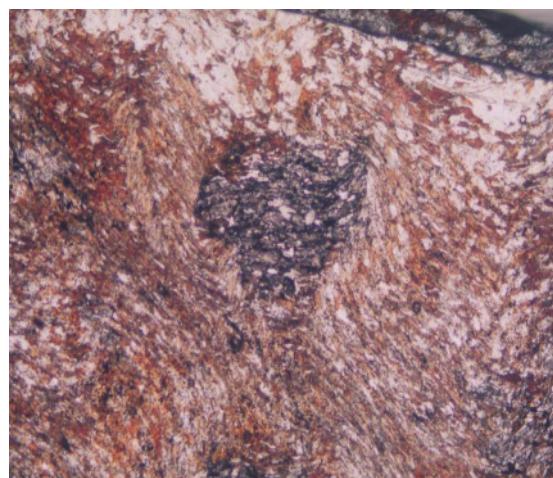
بلورهای گارنت معمولاً به شکل ذرات نیمه شکل‌دار نسبتاً کوچک به قطر $0\text{--}12$ میلیمتر) در بردارنده میانبار دیده می‌شوند. گارنت‌ها همچنین به وفور درون مجموعه‌های میکایی پس از کوردیوریت تشکیل شده‌اند که نشانگر تسهیل هسته‌بندی ترجیحی آنها در این مجموعه است. روند میانبارها در گارنت‌ها اغلب چین خوردگی را نشان می‌دهد و از سویی فشرده‌شدنی برگوارگی در اطراف آنها مشخص است (شکل ۹). بنابراین چنان که در ادامه نیز توضیح داده می‌شود، بر اساس شواهد بافتی به نظر می‌رسد که بلورهای گارنت پس از کوردیوریت و در مراحل نخستین گسترش کنگره - برگواره S_2 تشکیل شده باشند.

رابطه‌یابی رشد شکفته‌بلورها و گسترش برگوارگی در متاپیلیت‌ها

بررسی‌های دقیق سنگ‌های متاپیلیتی ناحیه قنداب به خوبی سه سطح برگوارگی را نشان می‌دهد که شامل لایه‌بندی اولیه (S_0), برگوارگی به موازات لایه‌بندی (S_1) و یک مرحله نهایی به شکل برگوارگی کنگره‌دار شده است که منجر به تشکیل و گسترش S_2 گردیده است. چنان که پیش‌تر بیان شد، بلورهای کوردیوریت (حتی در مواردی که کاملاً یا به طور بخشی توسط مجموعه‌های میکایی جایگزین شده‌اند) بافت پویکیلویتی را نشان می‌دهند. کوارتز و بیوتیت میانبارهای معمول در کانی کوردیوریت هستند که با الگوی خطی و با یک زاویه‌ی نسبت به روند موجود در زمینه سنگ قرار گرفته‌اند (شکل ۲). این امر می‌تواند معرف رو رشدی ایستایی برگوارگی اولیه (S_1) باشد که سپس توسط دگرشکلی بعدی بشدت چین خوردگی و منجر به تشکیل و گسترش برگوارگی نسل S_2 در زمینه سنگ شده

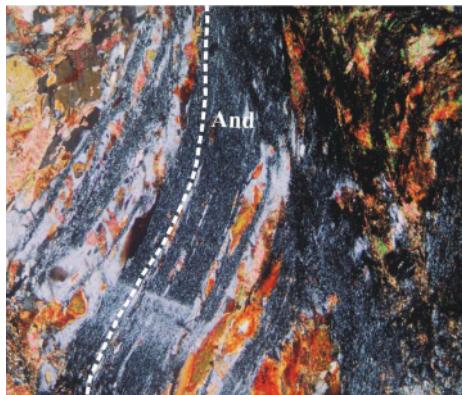
شکل ۸ جایگزینی کامل شکفته‌بلور کوردیوریت (Crd) توسط مجموعه‌های غنی از میکا. به چین خوردگی مشخص در این مجموعه پس از جایگزینی توجه نمایید. عرض عکس برابر با $3/2$ میلیمتر است.

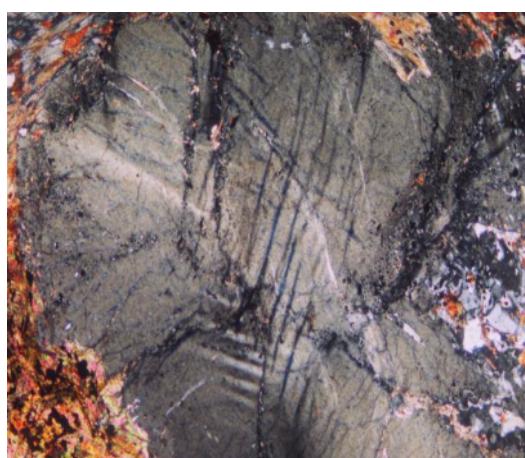
شکل ۹ روند میانبارها در گارنت (Grt) که یک خمیدگی ضعیف را نشان می‌دهند در مقابل، گسترش کنگره - برگوارگی در زمینه سنگ بخوبی نمایان است. عرض عکس برابر با $5/5$ میلیمتر است.

گسترش بیشتر آن پس از پایان رشد آندالوزیت همراه بوده است. به همین دلیل نیز میتوان در بسیاری موارد شاهد وجود ریزساختارهای بلورهای پس از دگرشکلی چون شکستگی (شکل ۱۲)، سایه فشاری و چرخش برگوارگی اطراف بلورها در شکفته بلورهای آندالوزیت بود. به عبارت دیگر میتوان پیشنهاد نمود که رشد آندالوزیتها همزمان با دگرشکلی آغاز شده اما به دلیل بالاتر بودن آهنگ رشد نسبت به آهنگ کرنش، دچار دگرشکلی‌های پس از تشکیل شکفته بلور نیز شده است. چنان که پیشتر نیز بیان شد، متاپیلیت‌های با درجات بالاتر دگرگونی در منطقه‌ی قنداب بافت هورنفلسی را نشان می‌دهند. به همین دلیل نیز بررسی دقیق رابطه‌ی بین دگرشکلی و رشد شکفته بلورها در این رده از سنگ‌ها بسیار دشوار است. البته براساس شواهد بافتی و کانی شناسی، سیلیمانیت و کوردیوریت‌های دمای بالا در مراحل نهایی تکامل گرمایی دگرگونی و دگرشکلی تشکیل شده‌اند.

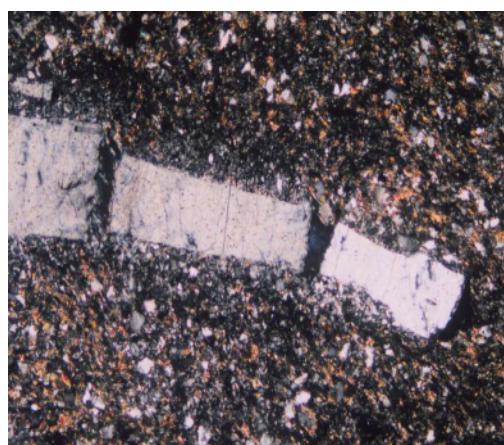
روندهای میانبارها در بلورهای آندالوزیت بیشتر خمیدگی ضعیفی را نشان می‌دهد (شکل ۱۰). چرخش برگوارگی (شکل ۶) و حضور پدیده سایه فشاری در اطراف شکفته بلورهای آندالوزیت به خوبی قابل تشخیص هستند. ساختارهای منطقه‌ای برآمده از دگرشکلی شکفته بلورهای آندالوزیت نیز قابل مشاهده است (شکل ۱۱). در بسیاری از موارد، بلورهای کشیده آندالوزیت در برابر دگرشکلی کاملاً شکننده رفتار می‌کنند و شکستگی‌های نمایانی را نشان می‌دهند (شکل ۱۲). به عقیده بارکر [۱۱] سرعت رشد بلورها به مراتب بالاتر از سرعت کرنش است. بر این اساس او پیشنهاد کرد که رشد شکفته بلورها یک رخداد بسیار سریع بوده است به طوری که تنها بخش کوچکی از زمان گسترش یک برگوارگی را می‌تواند در خود ضبط نماید. بر این اساس و با توجه به شواهد ریزساختاری اشاره شده در سنگ‌های متاپیلیتی منطقه‌ی قنداب می‌توان رو رشدی مراحل نخستین تشکیل کنگره - برگواره را توسط بلورهای آندالوزیت در نظر گرفت که با چین‌خوردگی شدیدتر و

شکل ۱۰ روند خمیدگی ضعیف میانبارها در بلور آندالوزیت (And). توجه شود که شدت چین خوردگی زمینه سنگ به مراتب بیشتر است. عرض عکس برابر با ۳/۸ میلیمتر است.

شکل ۱۱ ساختار منطقه‌ای برآمده از دگرشکلی در بلور آندالوزیت (And). عرض عکس برابر با ۴/۲ میلیمتر است.

شکل ۱۲ یک بلور کشیده آندالوزیت (And) که دچار شکستگی شده است. عرض عکس برابر با ۳/۲ میلیمتر است.

- [3] Pattison D.R.M., Tracy R.J., "Phase equilibria and thermobarometry of metapelites", In Reviews in Mineralogy, 26: Contact metamorphism (ed. D.M. Kerrick), pp. 105-206. Mineralogical Society of America (1991).
- [4] Gramont X. B., Guillon Y., Maurizot P., Vaslet D., Villeon H., "The 1:100000 geological map of Kariz Now", Geological survey of Iran (1979).
- [5] Vaezipour M., Khalghi M., Alavi-Naeeni M., "Geology of Fariman and a review on metamorphic rocks from north-East of Iran", Geological Survey of Iran (1983).
- [6] Safuraee S., "Petrology and geochemistry of metamorphic rocks from south-east of Fariman", Ms.C Thesis, Shahrood University of Technology (2007).
- [7] Ranjbar Moghadam F., "Petrology and petrogenesis of metamorphic rocks from south-East of Ghandab with special reference to economic potential of andalusite schists", Ms.C Thesis, ferdowsi University of Mashhad (2009).
- [8] Eftekhar-Nejad J., "Some Information about the Origin of the Flysch Basin in Eastern Iran and its Relation to Plate Tectonics Theory", Report No.22. Geological Survey of Iran, (1973).
- [9] Aghanabati S.A., "Etude géologique de la région de Kalmard (W.Tabas) Iran Central; stratigraphie et tectonique, Thesis, Grenoble, 231p (1975).
- [10] Alavi M., Vaziri H., Seyed-Emami K., Lasemi Y., "The Triassic and associated rocks of the Nakhlak and Aghdarband areas in central and northeastern Iran as remnants of the southern Turanian active continental margin", GSA Bulletin; v. 109; No. 12; (1997) p. 1563-1575
- [11] Barker A.J., "Introduction to metamorphic textures and microstructures", Stanley Thorne, Oxford, (1998) 264pp.

برداشت

در این مقاله، شواهد مهمی از ارتباط ریز ساختاری سنگ‌های پیلیتی ناحیه قنداب ارائه شد که به خوبی نمایانگر رشد دنباله‌ای کانی‌های شاخص در این سنگ‌هاست. دنباله رشد کانی‌ها به ترتیب به صورت شکفت‌بلورهای کوردیوریت، آندالوزیت، گارنت و سیلیمانیت پیشنهاد می‌شود. بررسی‌های دقیق سنگ‌های متاپیلیتی ناحیه قنداب به خوبی سه سطح برگوارگی را نمایان می‌سازد که شامل لایه‌بندی اولیه (S_0), برگوارگی به موازات لایه‌بندی (S_1) و یک مرحله نهایی به شکل برگوارگی کنگره‌دار شده است که منجر به تشکیل و گسترش S_2 شده است. شواهد نشان می‌دهند که کوردیریت پس از S_1 و پیش از تشکیل S_2 بوجود آمده است. البته چه گارنت و آندالوزیت به عنوان بلورهای هم‌زمان با زمین‌ساخت بوده و طی تشکیل و گسترش کنگره - برگواره S_2 تشکیل شده‌اند. ادامه فرایند دگرشكلي پس از پایان تبلور این کانی‌ها باعث تشکیل ریز برگوارگی دگرشكلي چون شکستگي، سایه فشاري و چرخش برگوارگي اطراف بلورهای آندالوزیت و کمرنگ گارنت شده است. سیلیمانیت و کوردیوریت‌های دمای بالا نیز در مراحل نهایی تکامل گرمایی دگرگونی و دگرشكلي تشکیل شده‌اند.

مراجع

- [1] Gibson R.L., "Sequential, syndeformational porphyroblast growth during Hercynian low-pressure/high-temperature metamorphism in the Canigou massif, Pyrenees", Journal of Metamorphic Geology, 10, (1992) 637-650.
- [2] Vernon R. H., "Sequential growth of cordierite and andalusite porphyroblasts, Cooma Complex, Australia: microstructural evidence of a prograde reaction", Journal of Metamorphic Geology, 6, (1992) 255-269.